

Examenul de bacalaureat național 2013
Proba E. d)

Psihologie

Varianta 6

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

I. TÊTEL

(30 pont)

A. Az alábbi lehetőségek közül válasszátok ki majd íjátok a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt. Kijelentésként csak egyetlen egy válaszlehetőség helyes!

1. Az inger és az érzékszervek közvetlen kölcsönhatásának termékeként, az érzékelés a következő tulajdonságokkal jellemezhető:
 - a. erősség, megkülönböztető jegy, időtartam, modalitás
 - b. minőség, időtartam, erősség, érzelmi telítettség
 - c. megkülönböztető jegy, érzelmi telítettség, intenzitás
 - d. modalitás, megkülönböztető jegy, időtartam, minőség
2. Az észlelés egy érzékszervi megismerő folyamat, amely végtermékei:
 - a. egyszerű, különálló, primér képek
 - b. sematikus, tartalomban gazdag, primér képek
 - c. különálló, összesítő, valós képek
 - d. tartalomban gazdag, egységes, összesítő képek
3. Az általánosítás fokától függően a képzetek lehetnek:
 - a. reproductív vagy anticipatív
 - b. általános vagy egyedi
 - c. auditív vagy kineztezikus
 - d. vizuális vagy anticipatív
4. A logikus bevézés előtérbe helyezi:
 - a. az érzelmek bevonását a rögzítés során
 - b. az ismétlés bevonását a rögzítés során
 - c. bevonja az észlelést és az emlékezetet
 - d. a megértés bevonását a rögzítés során
5. A gondolkodás hiányában:
 - a. úgy a memória, mint a képzelet is helyesen működne
 - b. a rögzítés folyamata helyesen valósulna meg, a képzeleté viszont nem
 - c. a memória és a képzelet nem tudná teljességében ellátni funkcióját
 - d. csak a képzelet valósulna meg, az emlékezet nem
6. Az ábrándozás, mint az akaratlan képzelet formája a következőkkel jellemezhető:
 - a. alapját a vágyak, remények képezik, kevés valóságallappal
 - b. a probléma megoldásával egyidőben valósul meg
 - c. kaotikus, abszúrd
 - d. tudatos ellenőrzés mellett valósul meg

18 pont

B. A temperamentum tulajdonságai bár velünk születettek, dinamikai szempontból csak abban az esetben integrálódnak és rendelődnek alá a jellem érték-ellenőrző struktúráinak, amennyiben a személynek erős akarata van, másképp a kritikus helyzetek a felszínre hozzák a temperamentumnak a valódi formáját.

1. Említetek meg a kolerikus temperamentum két jellemzőit.

6 pont

2. Két példával érzékeltessétek a szangvinikus temperamentum két meghatározó tulajdonságát.

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Szubjektív síkon, mint feszültség, objektíve mint egy tárgyra vagy jelenségre történő összpontosítottság a figyelem – még ha nem is rendelkezik önálló céllal – kísérője a környezet feltérképezésének, egy „valami” keresése vagy észrevétele okán, mely „valami” eszköz egy cél elérésére.

A. Nevezetek meg két lelki folyamatot, amelyet befolyásolhat a figyelem.

4 pont

B. Tömören mutassátok be a figyelem két jellemzőjét.

6 pont

C. Hozzávetőleg fél oldal terjedelemben emeljete ki egy összefüggést, amely a figyelem és az érzelmek között létezik.

10 pont

D. Konkrét példával szemléltessétek az akaratlan figyelmet.

6 pont

E. Fogalmazzatok meg egy ellenérvet a következő állítás megcáfolására: *a figyelem jártassága – mint a posztvoluntáris figyelem feltétel – takarékoságot tesz lehetővé az alkalmazkodás szükségeltette pszichikus energiákkal történő gazdálkodásban.*

4 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

A. Az alábbi szövegrész pszichológiai fogalmakra és a közöttük lévő kapcsolatokra utal:

Anélkül, hogy megfeleltetéseket keresne az emlékezetben elraktározott előzetes tapasztalatokkal, az alkotó képzelet alárendeli magának a gondolkodást, melyik e mentális alkotó-folyamatban ez úton a képzelet eszközévé lesz.

1. Határozzatok meg kettőt a fenti szövegrészben megemlített lelki jelenségek közül.

4 pont

2. Hozzávetőleg tíz sorban mutassatok rá arra hogyan a beszéd részt vesz a fenti szövegrészből átalatok szabadon kiválasztott lelki folyamat valamelyikében.

6 pont

3. Magyarazzátok a fenti szövegrészben megemlített és az első pontban átalatok meghatározott két lelki jelenség kölcsönhatását, pontosan rámutatva arra is, hogy ezek a lelki folyamatok/jelenségek mely kategóriájába tartoznak.

10 pont

B. Tudván, hogy az intelligencia nem csupán a kiemelkedő emberi teljesítőképességben nyilvánul meg, hanem áthatja a személyiség egészét:

1. Magyarazzátok az intelligenciának az iskolai teljesítményben játszott szerepét.

6 pont

2. Tömören érveljete amellet, hogy az intelligencia segíti az új helyzetekhez történő alkalmazkodást.

4 pont